

Hvorfor er det så vanskelig å lære?

SIBA-seminar, 27. november 2017

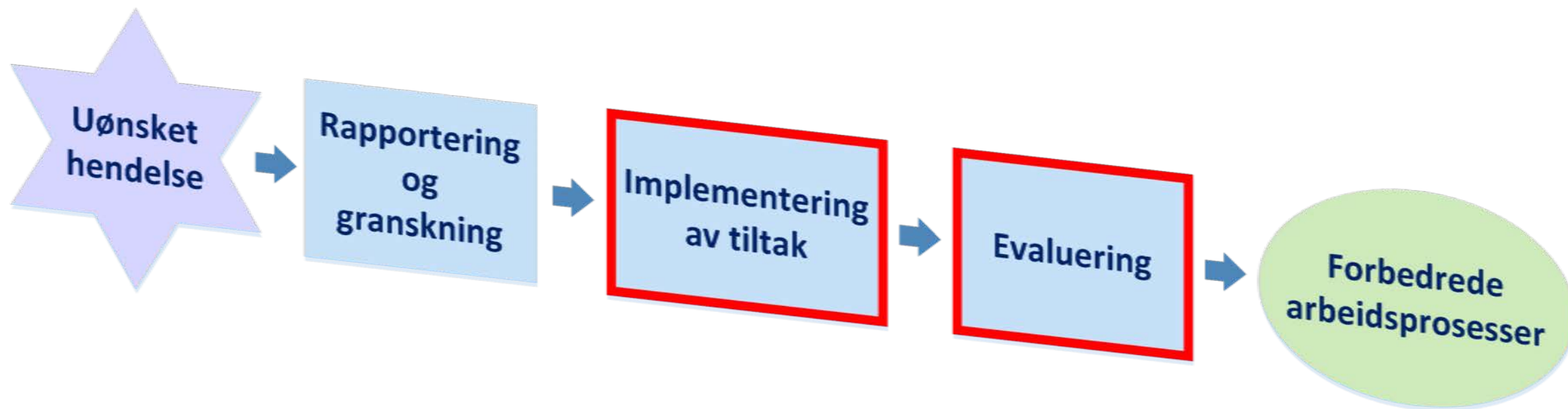
Hotel Park Inn Oslo Airport, Gardermoen

Ranveig Kviseth Tinmannsvik, SINTEF

Innhold

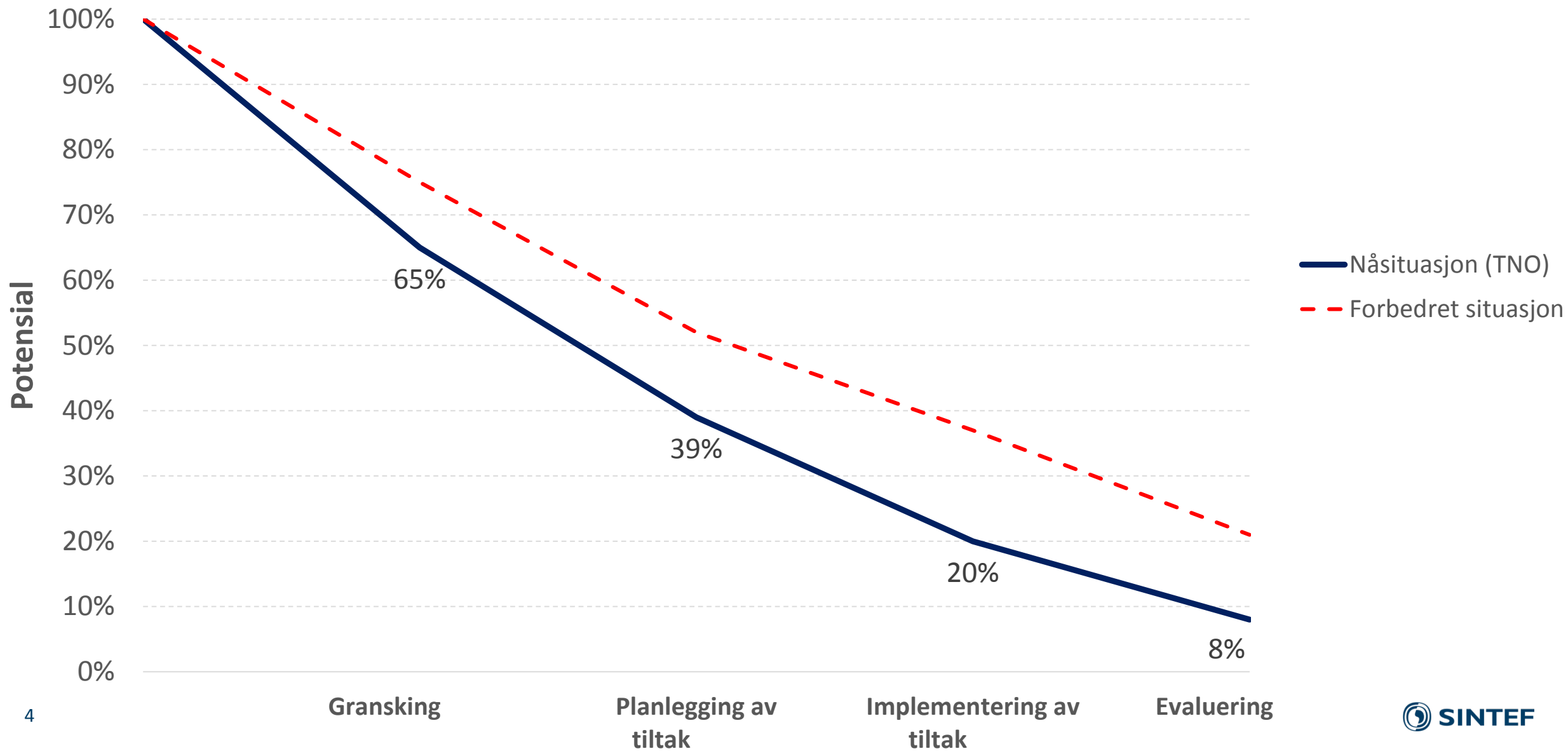
- Forenklet læringsprosess etter hendelser
- Uutnyttet læringspotensial
- Hemmere/fremmere for læring
- Noen forslag til bedre læring!
- Oppsummering

Forenklet læringsprosess etter hendelser

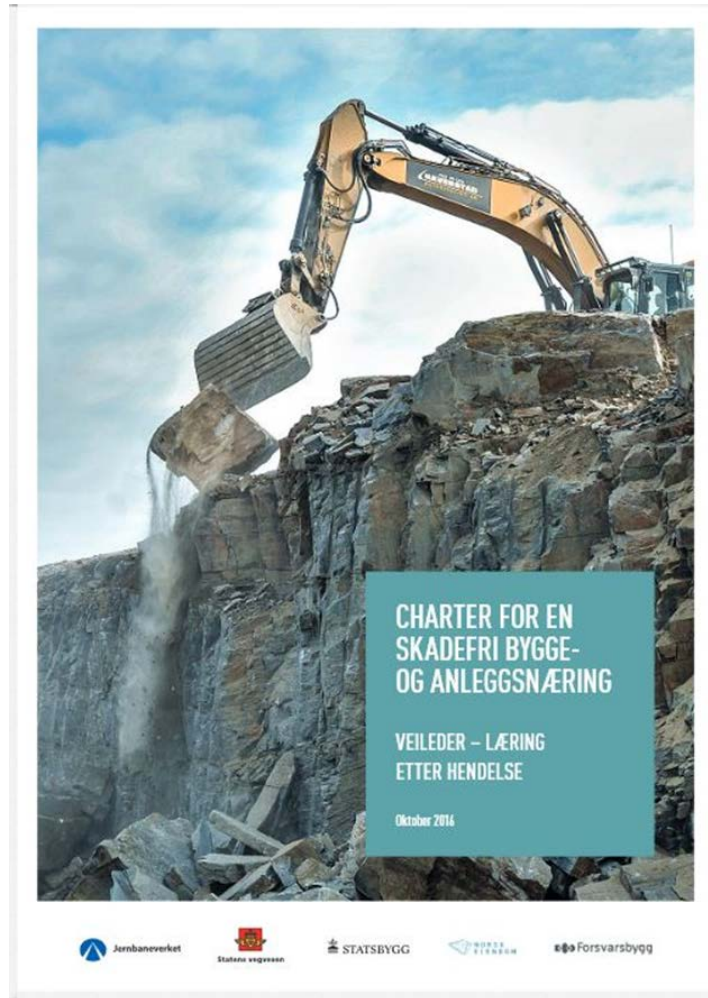

Rapportering/granskning – tiltak – evaluering

Utnyttelse av læringspotensial (etter Drupsteen m.fl./TNO, 2013)

Veileder – læring etter hendelse (Charteret, oktober 2016)

- Veldig bra initiativ!
- Lener seg mye på utarbeidelse av læringsark
- Arbeidsmøter/workshops for gjennomgang av hendelser og deling av erfaringer er gode arenaer for læring
- Men, hva så?

Rapportering og granskning

Hemmere:

- Manglende rapportering
- Dårlig kvalitet av granskningen

Fremmere:

- Ekskludere skyldspørsmål
- Bredt perspektiv på årsaksforhold (4 x "hvorfor")
- Granskningsgruppe med både systemkunnskap og kunnskap om granskningsmetodikk

Planlegging og implementering av tiltak

Hemmere:

- Mangelfull planlegging og kommunikasjon
- Overproduksjon av tiltak/ manglende prioritering
- Få tiltak rettet mot bakenforliggende årsaker

Fremmere:

- Godt forankrede forbedringsprosesser
- Medvirkning
- Realisme (i forhold til frister og tiltak)
- Åpenhet

"Tidligere var det om å gjøre 'å ta enkeltpersoner', nå er man mer opptatt av systemet og at man skal lære uten å henge ut folk"

Evaluering av tiltak og tiltaksprosessen

Hemmere:

- Mangelfull evaluering av effekt av tiltak
- Mangelfull evaluering av implementeringsprosessen

Fremmere:

- Etablere lukkekriterier for tiltak
- Vente med å lukke tiltak til etter at man har evaluert tiltaket i forhold til effekt

Forslag til bedre læring etter ulykker

- **Ambisjonsnivået for en ulykkesgranskning** bør være å lære mer enn å forhindre at samme ulykke skal skje igjen!
- Beslutningsprosessen rundt **valg og implementering av tiltak** er helt sentralt i forhold til læring
- Bruk et **bredt spekter av innspill** ved valg av tiltak

Forslag til bedre læring etter ulykker, forts.

- Velg noen få langsiktige forbedringstiltak fremfor et stort antall kortsiktige korreksjonstiltak
- Vi må tørre å prioritere – ***Dersom alt er viktig, er ingenting viktig!***
- Gjennomgå praksisen for "lukking" av tiltak:
Tiltak bør ikke lukkes før vi er sikre på at de er implementert og har hatt den ønskede effekt!

Til slutt: Fire hovedbudskap

- Det er et stort ***uutnyttet potensial for bedre læring*** etter ulykker og uønskede hendelser
- Tiltak som retter seg mot ***bakenforliggende*** årsaker (organisasjon og ledelse) blir sjelden prioritert
- Manglende ***evaluering av effekter av tiltak og tiltaksprosessen*** gjør at læringsmuligheter går tapt
- Man bør ha ***mindre fokus på enkelthendelser, mer fokus på helhetsforståelse*** og det totale risikobildet

Takk for oppmerksomheten!